

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут

МАУП

Кафедра Управління персоналом, економіки праці та публічного управління

Схвалено на засіданні кафедри
УПЕППУ

Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Ганна ПОПОВА

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»***

Спеціальності: **051 Економіка**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Економіка»**

Спеціалізація: _____

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Ліхота Олександр Валерійович – кандидат економічних наук, доцент кафедри Управління персоналом, економіки праці та публічного управління

Викладач:

Ліхота Олександр Валерійович – кандидат економічних наук, доцент кафедри Управління персоналом, економіки праці та публічного управління

Силабус розглянуто на засіданні кафедри Управління персоналом, економіки праці та публічного управління
Протокол №1 від 26.08.2025р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Міжнародна економіка
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год. Лекції: 34 год. Практичні заняття: 18 год. Самостійна робота: 68 год.
Термін вивчення дисципліни	5 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://chern.maup.com.ua/silabusi-obov-jazkovih-navchalnih-disciplin-ekonomika-pershij-bakalavrskij-riven/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

П.І.Б. викладача	Ліхота Олександр Валерійович
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук
Вчене звання	-
Посада	доцент кафедри Управління персоналом, економіки праці та публічного управління
Дисципліни, які викладає НПП	Маркетинг, Міжнародна економіка
Напрями наукових досліджень	Економіка
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0003-2948-4902 Профіль Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=iU5eNlcAAAAJ
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	-
Контактний тел.	-
Портфоліо викладача на сайті кафедри	https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2024/02/2024_lihota-o.v.-portfolio-maup-1.pdf

1. Структура курсу

1.1 Анотація курсу

Розвиток продуктивних сил країн неминує веде їх до виходу на зовнішній ринок, до зростання міжнародних зв'язків, сприяє інтернаціоналізації господарського життя. У сучасному світі чіткіше простежується тенденція до інтеграції в міжнародному економічному просторі. Доказом цього є тісна взаємозалежність виробництва і міжнародної торгівлі. Сьогодні більшість товарів надходить на ринок через зовнішню торгівлю або виготовляється з використанням складників, що завозяться з-за кордону. Міжнародна економіка дає змогу прискорювати науково-технічний прогрес завдяки організації спільних досліджень, швидкому переобладнанню сучасною технікою цілих галузей і виробництв, сприяє розв'язанню багатьох соціальних проблем. Отже, міжнародні економічні зв'язки стають одним з основних чинників розвитку господарства України. Саме тому набуття теоретичних знань і практичних навичок в сфері міжнародної економіки є необхідною умовою всебічної і поглибленої підготовки майбутнього фахівця в галузі економіки підприємства.

2. Мета: сприяти підвищенню науково-практичного рівня спеціалістів, їх компетенції щодо управління діяльністю підприємств в сфері міжнародних економічних відносин.

Завдання:

-розкриття теоретичних засад міжнародної економіки та її місця в системі економічних наук;

-ознайомлення студентів з історією виникнення й розвитку світового господарства;

-складання уяви про суперечливу тенденцію глобалізації світової економіки ;

-аналіз структури міжнародної економіки та розкриття її основних елементів;

-коротке охарактеризування галузей світової економіки та регіонів світу;

-окреслення місця України в системі міжнародної економіки.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити:

ОК15 Економіка підприємства.

Постреквізити:

ОК29 Економічна політика та соціальна відповідальність.

4. Програмні компетентності (загальні (ЗК); спеціальні (СК)):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

5. Очікувані (програмні) результати навчання (ПРН).

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

6. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів:

- Змістовий модуль 1

Тема 1. Світове господарство та міжнародний поділ праці

Тема 2. Міжнародна торгівля: теорії, форми та показники

Тема 3. Торговельна політика держави та її інструменти

- Змістовий модуль 2

Тема 4. Міжнародний рух капіталу та інвестиції

Тема 5. Міжнародні валютно-фінансові відносини

Тема 6. Глобалізація та інтеграційні процеси у світовій економіці

7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальнонавчаних програм та операційних систем, таких, як програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ здобувачів вищої освіти до Інтернету.

8. Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

Програмою курсу також передбачено індивідуальні завдання.

9. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Оцінювання знань здійснюється відповідно до:

1. Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
<https://surl.li/bpxlbj>

2. Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у

ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <http://surl.li/fkfyye>

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування та робота на семінарських (практичних) заняттях	2	6	12
Виконання завдань для самостійної роботи	2	6	12
Виконання модульної роботи	20	2	40
Виконання ІНДЗ	30	1	30
Іспит	1		40
Разом:			134
134:100 = 1,34. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,34 = загальна кількість балів			

9.1 Відвідування та робота на семінарських (практичних) заняттях та критерії їх оцінювання

Під час вивчення курсу виконується *робота на семінарських (практичних) заняттях з 6 тем.*

Критерії оцінювання:

- правильність відповідей та розрахунків – від 0 до 1 балу;
- аудиторна присутність – 0,5 бали (враховуються лише за умови нарахування балів за правильність відповідей та розрахунків);
- відповідність оформлення практичних робіт вимогам – 0,5 бали (враховуються лише за умови нарахування балів за правильність відповідей та розрахунків).

Максимальна кількість балів за одну роботу – 2 бали.

Максимальна кількість балів за семінарські (практичні) заняття по курсу – 12 балів.

Зміст практичних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світове господарство та міжнародний поділ праці	3
2	Міжнародна торгівля: теорії, форми та показники	3
3	Торговельна політика держави та її інструменти	3
4	Міжнародний рух капіталу та інвестиції	3
5	Міжнародні валютно-фінансові відносини	3
6	Глобалізація та інтеграційні процеси у світовій економіці	3
Разом		18

9.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються *завдання для самостійних робіт з 6 тем.*

Критерії оцінювання:

- змістовність – 1 бал.
- відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за одиницю самостійної роботи – **2 бали.**

Максимальна кількість балів за самостійну роботу по курсу – **12 балів**.

Зміст завдань для самостійної роботи студента (СРС)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна структура та тенденції розвитку світового господарства	11
2	Міжнародна спеціалізація та кооперація виробництва	11
3	Світові товарні ринки та їх особливості	12
4	Міжнародні економічні організації та їх роль	11
5	Міжнародна економічна інтеграція: форми та рівні	12
6	Вплив глобалізації на національні економіки	11
Разом		68

9.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль відбувається **в кінці вивчення змістових модулів** і здійснюється у вигляді виконання завдань-тестів за тематикою відповідного змістового модуля. **Під час модульного контролю оцінюється** відсоток правильних відповідей на тестові завдання.

Максимальна кількість балів - 20 балів.

9.4 Індивідуальні завдання та критерії їх оцінювання

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є формою самостійної роботи здобувача і виконуються в наступному вигляді:

1. Есе, тези доповідей, наукова стаття в фаховому збірнику, участь в наукових конференціях тощо.
2. Участь в програмах неформальної/інформальної освіти, проходження онлайн курсу від Prometheus тощо.

Під час виконання ІНДЗ оцінюються такі компоненти:

- Слайди до відповіді/презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- Якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 бали
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - 30 балів.

9.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Іспит. Відбувається у формі екзамену згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Північноукраїнському інституті МАУП» <https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2024/03/polozhennja-pro-ocinjuvannja-navchalnih-dosjagnen-zdobuvachiv.pdf>

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю:

1. Міжнародна економіка як наука та навчальна дисципліна.
2. Світове господарство: сутність, структура та етапи розвитку.
3. Міжнародний поділ праці та його форми.
4. Фактори розвитку міжнародних економічних відносин.

5. Глобалізація світової економіки: сутність та прояви.
6. Теорії міжнародної торгівлі: класичні та неокласичні.
7. Сучасні теорії міжнародної торгівлі.
8. Форми та види міжнародної торгівлі.
9. Показники розвитку міжнародної торгівлі.
10. Вплив міжнародної торгівлі на національну економіку.
11. Торговельна політика держави: сутність і цілі.
12. Тарифні інструменти торговельної політики.
13. Нетарифні обмеження в міжнародній торгівлі.
14. Протекціонізм і вільна торгівля: переваги та недоліки.
15. Світова організація торгівлі та її роль.
16. Міжнародний рух капіталу: сутність і форми.
17. Прямі іноземні інвестиції та їх значення.
18. Портфельні інвестиції та міжнародні кредити.
19. Транснаціональні корпорації у світовій економіці.
20. Наслідки міжнародного руху капіталу для країн-реципієнтів.
21. Міжнародна міграція робочої сили: причини та форми.
22. Економічні наслідки міжнародної міграції.
23. Регулювання міжнародної міграції трудових ресурсів.
24. «Витік мізків» та його вплив на економіку.
25. Ринок праці в умовах глобалізації.
26. Міжнародні валютні відносини: сутність і структура.
27. Валюта та валютні курси: види й фактори впливу.
28. Валютні системи та їх еволюція.
29. Платіжний баланс країни: структура та значення.
30. Валютна політика держави.
31. Міжнародні фінансові ринки та їх особливості.
32. Світовий ринок капіталів.
33. Світова фінансова система.
34. Міжнародні фінансові кризи та їх причини.
35. Роль міжнародних фінансових інститутів.
36. Міжнародні економічні організації: сутність та класифікація.
37. Роль МВФ у світовій економіці.
38. Світовий банк та його функції.
39. Регіональні економічні організації.
40. Вплив міжнародних організацій на економічну політику держав.
41. Міжнародна економічна інтеграція: сутність і передумови.
42. Форми міжнародної економічної інтеграції.
43. Європейський Союз як приклад інтеграційного об'єднання.
44. Переваги та ризики економічної інтеграції.
45. Роль регіональних інтеграційних угруповань.
46. Економіки розвинених країн у світовому господарстві.
47. Особливості економічного розвитку країн, що розвиваються.
48. Перехідні економіки в системі міжнародних відносин.
49. Місце України у світовій економіці.

50. Сучасні тенденції та перспективи розвитку міжнародної економіки.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список літератури

Основні джерела:

1. Міжнародна економіка: підручник / за заг. редакцією В.Г. Герасимчука, С. В. Войтка. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 532 с.
2. Григор'єв Г.С. Міжнародна економіка: практикум/ Г.С. Григор'єв. Київ: НаУКМА., 2024. 145 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. К.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с.

Додаткові:

1. Кібік О. М. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. Одеса: НУ "ОЮА", 2020. 85 с.
2. Беззубко Б.І., Положенцева К.Л., Акопов С.Е. Посилення конкурентоспроможності вітчизняних виробників у світовій і європейській економіках. Наукові інновації та передові технології. № 4(32) 2024. С. 786-797.
3. Беззубко Л.В., Положенцева К.Л. Державне управління соціальним капіталом територіальних громад. Наукові перспективи .№ 12(54) 2024. С. 49-61 DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12\(54\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12(54)).
4. Беззубко Л.В., Положенцев Д.В. Вплив глобалізації на національні економіки. Наука і техніка сьогодні. 2024. № 2(30). С. 248-259.

